

2012-01-26

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm**Yttrande över betänkande Skolans dokument – insyn och sekretess, SOU 2011:58***Skolväsendets överklagandenämnds synpunkter*

Överklagandenämnden anser att det är bra att det görs en ordentlig genomgång av sekretessregleringen av skolans dokument. Det är viktigt att reglerna är enkla att tillämpa så att den enskilde elevens rätt till integritet tas till vara samtidigt som det finns ett värde i att ha största möjliga insyn och öppenhet i skolans verksamhet.

När det först gäller frågan om vilket skaderekvisit som ska användas på uppgifter som ligger som underlag för åtgärdsprogram, instämmer Överklagandenämnden i utredarens synpunkt att införandet av ett sekretesskydd med omvänt skaderekvisit för samtliga uppgifter i planer och program är ett mycket stort steg bort från offentlighet (sid. 143). Överklagandenämnden, som sedan hösten 2011 handlagt ett inte ringa antal överklagande åtgärdsprogram, kan konstatera att mängden och tyngden känsliga uppgifter varierar kraftigt i programmen. En generell bedömning är att det finns känsliga uppgifter, men inte i den omfattning och av sådant slag att det motiverar en ordning med sekretess som presumtion. Den uppfattningen gäller också individuella utvecklingsplaner. Av utredningen framgår att de uppgifter som regelmässigt återfinns i utvecklingsplanerna inte är av sådan känslig karaktär att presumtion för sekretess är nödvändig.

Utredningen föreslår en ordning som innebär olika skaderekvisit för uppgifter i ett åtgärdsprogram hos skolväsendet och hos Överklagandenämnden. Det förekommer att en uppgift har olika skaderekvisit hos en förvaltningsmyndighet och t.ex. en domstol. Överklagandenämnden menar att det är en ordning som om möjligt bör undvikas och noterar att den frågan inte har problematiserats/analyserats något närmare i utredningen. Det är viktigt att den som överklagar är medveten om att det är ett svagare sekretesskydd vid Överklagandenämnden.

Överklagandenämnden kan således inte tillstyrka förslaget i de delar som berörts ovan.

SKOLVÄSENDETS
ÖVERKLAGANDENÄMND

Vidare ifrågasätter Överklagandenämnden om inte ärenden om mottagande i grundsärskola och om tillhörighet till målgruppen för gymnasiesärskolan borde omfattas av en sekretess med omvänt skaderekvisit. Dessa ärenden innehåller alltid uppgifter som är känsliga eller mycket känsliga.

Utredningen har också föreslagit att sekretess ska gälla även för *besluten* avseende åtgärdsprogram förutom det som betecknas som slutet i beslutet. Närmare bestämt skulle uppgifter om att ett åtgärdsprogram utarbetats för eleven vara offentligt, liksom en kortare beskrivning av i vilken form och i vilken omfattning stödet ska ges.

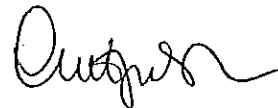
Överklagandenämnden menar att man först bör ställa sig frågan om uppgifterna i dessa handlingar avviker så väsentligt från andra offentlighetsrättsliga organs beslut att presumptionen ska vara sekretess. Vidare är formuleringen om att slutet i ett beslut om åtgärdsprogram inte ska omfattas av sekretessen oklar och svår att tillämpa. Åtgärdsprogram är utformade på olika sätt och det finns inte någon given mall för dess struktur. För att förslaget ska bli acceptabelt krävs en bättre formulering om vad som inte behöver sekretessbeläggas. I annat fall finns en risk att skolorna, mot bakgrund av presumptionen för sekretess, sekretessbelägger allt i beslutet. I så fall blir åtgärdsprogrammen något ytterst hemligt, där det inte finns insyn i vare sig underlag eller beslut såvida de inte överklagas.

Anders Heiborn

Direktör

Chef för Skolväsendets överklagandenämnd

Eva Hjulström

Föredragande